

TÒA ÁN NHÂN DÂN
THỊ XÃ CAI LẬY
TỈNH TIỀN GIANG

Số: 15/2024/QĐST-DS

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Thị xã Cai Lậy, ngày 19 tháng 8 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH

SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v tuyên bố người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ CAI LẬY, TỈNH TIỀN GIANG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Bùi Thị Cẩm Loan.

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Tuấn Tín – Thư ký Tòa án nhân dân thị xã Cai Lậy tỉnh Tiền Giang.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Cai Lậy, tỉnh Tiền Giang tham gia phiên họp: Ông Nguyễn Trần Quốc V – Kiểm sát viên.

Ngày 19 tháng 8 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân thị xã Cai Lậy, tỉnh Tiền Giang mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 152/2024/TLST-DS ngày 28 tháng 5 năm 2024 về việc tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 88/2024/QĐST-DS ngày 09 tháng 8 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Phạm Thị X, sinh năm 1954;

Địa chỉ: Ấp M, xã M, thị xã C, tỉnh Tiền Giang.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Ông Lê Văn S, sinh năm 1952;

2. Anh Lê Văn X1, sinh năm 1982;

Cùng địa chỉ: Ấp M, xã M, thị xã C, Tiền Giang.

(Có mặt bà X; ông S và anh X1 có đơn xin vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và bản tự khai cùng ngày 02/5/2024, người yêu cầu bà Phạm Thị X trình bày:

Bà Phạm Thị X và ông Lê Văn S là vợ chồng và có 02 người con là anh Lê Văn X1 và chị Lê Thị Thảo S1.

Từ khi sinh ra chị Lê Thị Thảo S1 đã mắc bệnh câm, điếc bẩm sinh. Gia đình bà Phạm Thị X đã nhiều lần đưa chị Lê Thị Thảo S1 đi điều trị nhưng không khỏi. Hiện tại, chị Lê Thị Thảo S1 là đối tượng được hưởng trợ cấp thường xuyên tại địa phương.

Nay bà Phạm Thị X muốn thực hiện thủ tục chuyển nhượng quyền sử dụng đất của hộ gia đình để trang trải cuộc sống hàng ngày nhưng do tình trạng thể chất nên dù chị Lê Thị Thảo S1 đã thành niên nhưng không đủ khả năng nhận thức, làm chủ hành vi của mình nên bà Phạm Thị X không thực hiện được. Hiện tại, bà Phạm Thị X là người trực tiếp chăm sóc cho chị Lê Thị Thảo S1.

Bà Phạm Thị X yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Lê Thị Thảo S1, sinh ngày 28/01/1978, Địa chỉ: Ấp M, xã M, thị xã C, Tiền Giang có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Bà Phạm Thị X yêu cầu Tòa án xem xét cử bà Phạm Thị X, sinh 01/01/1954; Địa chỉ: Ấp M, xã M, thị xã C, tỉnh Tiền Giang là người giám hộ hợp pháp cho chị Lê Thị Thảo S1.

Tại Văn bản trình bày ý kiến ngày 24/7/2024 người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Lê Văn S trình bày:

Ông Lê Văn S là cha ruột của chị S1. Từ lúc nhỏ chị S1 đã bị bệnh câm, điếc. Nay ông S thống nhất yêu cầu của bà X về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Lê Thị Thảo S1, sinh ngày 28/01/1978, Địa chỉ: Ấp M, xã M, thị xã C, Tiền Giang có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và đồng ý cử bà X là người giám hộ cho chị Lê Thị Thảo S1.

Tại Văn bản trình bày ý kiến ngày 24/7/2024 người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan anh Lê Văn X1 trình bày:

Anh Lê Văn X1 là anh ruột của chị S1. Từ lúc nhỏ chị S1 đã bị bệnh câm, điếc. Nay anh X1 thống nhất yêu cầu của bà X về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Lê Thị Thảo S1, sinh ngày 28/01/1978, Địa chỉ: Ấp M, xã M, thị xã C, Tiền Giang có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và đồng ý cử bà X là người giám hộ cho chị Lê Thị Thảo S1.

Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân thị xã Cai Lậy, tỉnh Tiền Giang phát biểu ý kiến về việc giải quyết việc dân sự:

Từ khi thụ lý cho đến phiên họp giải quyết việc dân sự, Thẩm phán đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Căn cứ vào tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự và Kết luận giám định Pháp y tâm thần theo trưng cầu số 354/2024/KLGĐ ngày 05/8/2024 của Trung tâm P đối với chị Lê Thị Thảo S1 khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi, Viện Kiểm

sát nhân dân thị xã Cai Lậy đề nghị Tòa án nhân dân thị xã Cai Lậy chấp nhận yêu cầu của bà Phạm Thị X về việc tuyên bố chị Lê Thị Thảo S1 có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi dân sự, đồng thời chỉ định người giám hộ, xác định quyền và nghĩa vụ của người giám hộ.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện Kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thị xã Cai Lậy, tỉnh Tiền Giang nhận định:

[1] Về tố tụng:

Bà Phạm Thị X yêu cầu tuyên bố chị Lê Thị Thảo S1 có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Đây là yêu cầu về dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án theo quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Chị S1 cư trú tại thị xã C, tỉnh Tiền Giang nên Tòa án nhân dân thị xã Cai Lậy, tỉnh Tiền Giang có thẩm quyền giải quyết theo quy định tại khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Các đương sự Lê Văn S và Lê Văn X1 có đơn đề nghị vắng mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự. Căn cứ Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án nhân dân thị xã Cai Lậy vẫn tiến hành phiên họp.

[2] Về nội dung:

[2.1] Từ khi sinh ra chị Lê Thị Thảo S1 đã mắc bệnh câm, điếc bẩm sinh, dù đã thành niên nhưng không đủ khả năng nhận thức, làm chủ hành vi. Gia đình bà Phạm Thị X đã nhiều lần đưa chị Lê Thị Thảo S1 đi điều trị nhưng không khỏi. Nay bà Phạm Thị X yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Lê Thị Thảo S1 có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Sau khi có đơn yêu cầu của bà X, Tòa án đã tiến hành trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với chị Lê Thị Thảo S1.

Căn cứ Kết luận giám định Pháp y tâm thần số 354/2024/KLGD ngày 05/8/2024 của Trung tâm P đối với chị Lê Thị Thảo S1 thể hiện:

- Về y học: Hiện tại: Đương sự có bệnh lý tâm thần: Chậm phát triển tâm thần khác (F78-ICD10).

- Về khả năng nhận thức, điều khiển hành vi: Hiện tại: Đương sự có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi ở các vụ việc dân sự.

Như vậy, chị Lê Thị Thảo S1 thuộc trường hợp người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là phù hợp với kết luận giám định và tình trạng thực tế của đương sự; đồng thời cũng phù hợp quy định tại Điều 23 Bộ luật dân sự.

Điều 23 của Bộ luật Dân sự quy định: “*Người thành niên do tình trạng thể chất hoặc tinh thần mà không đủ khả năng nhận thức, làm chủ hành vi nhưng chưa đến mức mất năng lực hành vi dân sự thì theo yêu cầu của người này, người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ, xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ...*”

Do đó, yêu cầu của bà Phạm Thị X về việc tuyên bố chị Lê Thị Thảo S1 là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có căn cứ nên được chấp nhận.

[2.2] Về chỉ định người giám hộ: Từ nhỏ chị S1 đã bị câm, điếc bẩm sinh và sống cùng bà Phạm Thị X. Bà Phạm Thị X yêu cầu Tòa án xem xét cử bà X là người giám hộ hợp pháp cho chị Lê Thị Thảo S1, yêu cầu này của bà X được sự thống nhất đồng ý của ông S và anh X1; đồng thời bà X có năng lực hành vi dân sự đầy đủ, có đủ điều kiện làm người giám hộ là phù hợp với quy định tại Điều 23, 49, 53, 54, 57 và 58 của Bộ luật dân sự nên được chấp nhận.

[4] Xét đề nghị của Viện kiểm sát là có căn cứ và phù hợp với quy định của pháp luật nên chấp nhận.

[5] Về lệ phí dân sự sơ thẩm: Bà Phạm Thị X thuộc trường hợp được miễn lệ phí, nên không phải chịu lệ phí sơ thẩm theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH1430 tháng 12 năm 2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự Điều 23; 49, 53, 54, 57 và 58 của Bộ luật Dân sự điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH1430 tháng 12 năm 2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Phạm Thị X.

Tuyên bố chị Lê Thị Thảo S1, sinh ngày 28/01/1978, Địa chỉ: Ấp M, xã M, thị xã C, Tiền Giang là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Về giám hộ: Chỉ định bà Phạm Thị X, sinh ngày 01/01/1954; Địa chỉ: Ấp M, xã M, thị xã C, tỉnh Tiền Giang là người giám hộ hợp pháp cho chị Lê Thị Thảo S1.

Bà Phạm Thị X có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại các Điều 57, 58 và 59 của Bộ luật dân sự.

3. Lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Phạm Thị X thuộc trường hợp được miễn lệ phí, nên không phải chịu lệ phí sơ thẩm.

4. Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự vắng mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự thì thời hạn kháng cáo được tính từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết, đề yêu của Tòa án nhân dân tỉnh Tiền Giang giải quyết theo thủ tục phúc thẩm.

Quyết định này có thể bị kháng nghị theo thủ tục phúc thẩm theo quy định của pháp luật./.

Nơi nhận:

- VKSND thị xã Cai Lậy;
- CCTHADS thị xã Cai Lậy.
- UBND xã Mỹ Hạnh Trung;
- Các đương sự
- Lưu: Ấn văn, hồ sơ vụ việc.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Bùi Thị Cẩm Loan